

Την έναρξη των εργασιών του Επιστημονικού Συνεδρίου, με θέμα την επέτειο των 50 χρόνων από την αναστήλωση και αποκατάσταση του ιστορικού Ιερού Ναού της Παναγίας της Εκατονταπυλιανής εκήρυξε εχθές, Παρασκευή, 11 Σεπτεμβρίου, ο Σεβασμιώτατος κ. Δωρόθεος Β', απευθύνοντας προς τους Συνέδρους σύντομη προσλαλιά, η οποία παρατίθεται κατωτέρω αυτούσια, αφού προηγουμένως τέλεσε τον Αγιασμό της ενάρξεως των εργασιών, ευγενώς και φιλαδέλφως προσκληθείς από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Παροναξίας κ.Καλλίνικο.

Παρέστησαν ο Δήμαρχος Πάρου,κ. Μ. Κωβαίος, ο Δήμαρχος Αντιπάρου,κ. Αναστ. Φαρούπος, η διατελέσασα Υπουργός Πολιτισμού κα Ελισάβετ Παπαζώη, ο Έπαρχος Πάρου κ. Κων. Μπιζάς, ο Αντιπεριφερειάρχης επί θεμάτων Πολιτισμού κ. Πρίγκος, η υποψήφια Βουλευτής Κυκλάδων της ΝΔ κα Αικ. Μονογιού, η Διευθύντρια του Βυζαντινού Μουσείου, κα Αικατ. Δελαπόρτα, ο Ακαδημαϊκός και Καθηγητής Πανεπιστημίου κ. Στεφ. Ήμελλος, ο επί τιμή Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου κ. Διον. Γιαννακόπουλος, Καθηγητές,ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Λογγοβάρδας, Αρχιμ. Χρυσόστομος, Κληρικοί,Πρόεδροι Συλλόγων και Φορέων και πλήθος κόσμου.

Στο χαιρετισμό του προς το Συνέδριο,ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Παροναξίας κ.Καλλίνικος αναφέρθηκε στο ιστορικό της αποκατάστασης του Ι. Ναού της Παναγίας της Εκατονταπυλιανής και την προς τούτο μέριμνα και συμβολή των αοιδίμων προκατόχων του Εποφανίου και Αμβροσίου Β', καθώς και την οικονομική συμβολή του Παρίου τότε Υπουργού Οικονομικών Δ. Αλιπράντη.

Ο Δήμαρχος και ο Έπαρχος Πάρου, καλωσόρισαν τους Συνέδρους, και τόνισαν τη μεγάλη σημασία, που έχει για την Πάρο η ύπαρξη σ' αυτήν του ιστορικού αυτού συγκροτήματος και προσκυνήματος και συνεχάρησαν τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Παροναξίας κ. Καλλίνικο για την πρωτοβουλία του.

Η Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Παριανών Συλλόγων, κα Άννα Πρωτολάτη, ευχαρίστησε και συνεχάρη με τη σειρά της το Σεβασμιώτατο κ. Καλλίνικο, ενώ η Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μουσείων κα Σοφία Χριστοφορίδου, αναφέρθηκε στη ζωή και την επιστημονική δράση του Καθηγητού Αναστασίου Ορλάνδου και τη σημαντική συμβολή του στην αποκατάσταση του Πρωτοχριστιανικού Μνημείου της Εκατονταπυλιανής.

Η πρώτη ημέρα των εργασιών του Συνεδρίου επελέγη με την παρουσίαση Συναυλίας από τη τριακονταμελή Χορωδία υπό τη διεύθυνση του Παρίου κ. Σπ. Παυλάκη, η οποία απέδωσε θαυμάσια εκκλησιαστικούς ύμνους.

Τις εργασίες του Συνεδρίου αναμένεται να παρακολουθήσει σήμερα και ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.Ιερώνυμος Β',ο οποίος ως φοιτητής συμμετέσχε στις εργασίες αποκαταστάσεως του Ι.Ναού της Εκατονταπυλιανής.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Ἱερός Ναός Παναγίας Ἑκατονταπυλιανῆς Πάρου.

50 χρόνια ἀπό τήν ἀποκατάστασή του

ἀπό τόν Ἀναστάσιο Ὁρλάνδο»

(11 Σεπτεμβρίου 2015)

Σεβασμιώτατε Ἀδελφέ, Μητροπολίτα Παροναξίας κ. Καλλίνικε,

Ἐλλογιμώτατοι Σύεδροι,

Κυρίες καί Κύριοι,

Δέν ὑπάρχει μέρος τῆς μαρτυρικῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τό ὁποῖο νά μὴ σεμνύνεται γιά ἓνα Θεομητορικό Σέβασμα καί Προσκύνημα, εἴτε σάν ἀετοφωλιά σκαρφαλωμένο σέ δασοσκέπαστα καί χιονοστεφεῖ βουνά, εἴτε σάν γλαροφωλιά, κουρνιασμένο στίς θαλασσοφίλητες ἀκτές τῶν νησιῶν, εἴτε σάν ὄαση πνευματική, μέσα σέ πολύβουες πόλεις ἢ σέ χωριά.

«Ἐπιλείπει με ὁ χρόνος», ἐάν προσπαθήσω, ἔστω καί ἐπιγραμματικά νά ἀποδείξω τό ἀληθές τοῦ λόγου τούτου καί νά περιγράψω μιά πραγματικότητα, ἡ ὁποία ἀναδεικνύει τήν Ἑλλάδα «χώρα τῆς Χώρας τοῦ Ἀχωρήτου»!

Τά γραφικά Κυκλαδονήσια, «ἵπποι πέτρινοι, μέ τή χαίτη ὀρθή καί γαλήνιοι ἀμφορεῖς καί λοξές δελφινιῶν ράχες», κατά τόν Ἑλύτη, σεμνύνονται ἰδιαίτερα γιά τά Θεομητορικά τους Προσκυνήματα, σύμβολα καί ἀποδείξεις τῆς ἀκλόνητης πίστεως τῶν πατέρων μας, ζῶσα παρακαταθήκη γιά τό μέλλον, λιμάνια ἀπάνεμα στήν ταραχώδη θάλασσα τῆς καθημερινότητος...

Προσκυνήματα, ἀφιερωμένα στό γλυκύ πρόσωπο τῆς Θεομήτορος, τῆς Μεγάλης Παναγιάς, τῆς Μεγαλόχαρης, τῆς Φανερωμένης, τῆς Θεοσκεπάστου, τῆς Ὁδηγητρίας, τῆς Χρυσοπηγῆς, τῆς Ἀγγελοκτισμένης, τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς, ἢ ὅπως ἀλλιῶς ὁ εὐλογημένος λαός μας ὀνομαζει τήν «Μεσίτριαν πρός τόν φιλόφρονον Θεόν», τήν Μητέρα, ἡ ὅποια ἐνωτίζεται τίς ἀγωνίες, τούς κόπους καί τούς μόχθους τῶν πιστῶν παιδιῶν Της καί τούς ἐναποθέτει ἱκετευτικά στόν Θρόνο τῆς Δόξης τοῦ Υἱοῦ καί Θεοῦ Της.

Ἡ ἀγιοτόκος νῆσος Πάρος, στό φιλόξενο χῶμα τῆς ὁποίας ἀναπαύεται ἡ Μυκονιάτισσα ἀγωνίστρια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 Μαντώ Μαυρογένους, σεμνύνεται ἰδιαίτερα γιά τό περιώνυμο καί περισπούδαστο Προσκύνημα τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς, τό ὁποῖο ἔχει τό προνόμιο νά εἶναι ἀπό τά πλέον καλοδιατηρημένα παλαιοχριστιανικά μνημεῖα καί μάλιστα τό μεγαλύτερο σέ μέγεθος.

Ἐκεῖνο, ὅμως, πού συνθέτει τή μοναδικότητά του εἶναι τοῦτο:

Ἐνῶ σέ ὅλα τά ἄλλα Προσκυνήματα προηγήθηκε ἡ θαυματουργική ἐπέμβαση καί εὐνοια τῆς Θεομήτορος, διά τῆς Εὐρέσεως μιᾶς ἱερᾶς Εἰκόνης Της, τήν ὁποία, ὡς πολύτιμο μαργαρίτη, ὑπό τούς θόλους τους περιέκλεισαν, καί ἀπό τήν ὁποία ἀντλοῦν τήν ὑπαρξη τους, τό Θεομητορικό Προσκύνημα τῆς Ἐκατονταπυλιανῆς ἀντλεῖ τήν ἀκτινοβολία καί τήν ἱερότητά του ἀπό τή σύνδεσή του μέ δύο ἐπιφανεῖς Αὐτοκράτορες τῆς Ρωμιοσύνης, τόν ἐν βασιλεῦσιν Ἀπόστολον καί θεμελιωτή τῆς χιλιόχρονης Χριστιανικῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Ρωμαίων, τῆς μετέπειτα ἀποκληθείσης Βυζαντινῆς, Μέγα Κωνσταντίνου, πού τό ἀνήγειρε, ὑλοποιώντας ἕνα «τᾶμα» τῆς Αὐγούστας μητρός του, τῆς «Nobilissimae Feminae», ὅπως ὁ ἴδιος τό 324 τήν ἀνεκήρυξε, Ἀγίας Ἑλένης, καί τον, κατά τόν ἐπιφανῆ Βυζαντινολόγο Κάρολο Ντήλ «ἐξοχώτερο ἀντιπρόσωπο τῶν δύο μεγάλων ἰδεῶν, τῆς αὐτοκρατορικῆς καί τῆς Χριστιανικῆς», Ἰουστινιανό τόν Μέγα, ὁ ὁποῖος τόν ἀνεκαίνισε καί ἀνακατεσκεύασε.

Ὁ περίπυστος καί περιάκουστος αὐτός Ναός, στον οποίο ιχνηλατοῦμε μέχρι σήμερα τα αποτυπώματα των δακτύλων του Κωνσταντίνου καὶ του Ιουστινιανού,

ἡ ὀνομασία τοῦ ὁποίου παραπέμπει στίς «ἐκατόμυλες Θῆβες», πού τραγωδεῖ ὁ Αἰσχύλος,

τό πνευματικό αὐτό Ἀρτοφόριο ἱστορικῆς, καλλιτεχνικῆς καί θρησκευτικῆς μνήμης, πού περικλείει τήν περιώνυμη ὁμώνυμη εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ἐκατονταπυλιανῆς καί τήν θεωρουμένη ὡς ἀρχαιότερη εἰκόνα στό Αἶγαῖο τῆς «Παναγίας τῆς Δεομένης»,

ἡ μοναδική ἱστορική ἀναφορά γιά τόν ὁποῖο καταγράφεται στόν «Βίον καί πολιτείαν» μιᾶς Ὀσίας, «τῆς Ὀσίας καί ἀειμνήστου Θεοκτίστης», πού ἐπιμελήθηκε ὁ Συμεών ὁ Μεταφράστης,

ὁ Ναός αὐτός, πού ἀποτελεῖ τή συνισταμένη τοῦ, κατά τόν Καβάφη, «ἐνδοξοῦ οἰκουμενικοῦ βυζαντινισμοῦ, τῆς Ρωμιοσύνης, δηλαδή, πού πάθη ἔζησε μύρια», «στοῦ χρόνου τὰ γυρίσματα, πού τελειωμό δέν ἔχουν», τραυματίστηκε καί πληγώθηκε ἀπό βαρβαρικές ἐπιδρομές, λεηλασίες καί φυσικές καταστροφές,

οἱ ὁποῖες, σέ συνδυασμό με τήν κατά τά ἄλλα εὐεργετική οἰκονομική ἐπέμβαση τοῦ Παριανοῦ Ἡγεμόνα τῆς Μολδοβλαχίας, Νικόλαου Μαυρογένη, ἀλλοίωσαν τήν ἀρχική, ἐπιβλητική του μορφή,

ἀπεκατεστάθη στήν Ἰουστινιάνεια μορφή του καί ἐπανῆλθεν εἰς τό πρωτόκτιστον κάλλος, 50 χρόνια πρίν, χάρις στίς ἀναστηλωτικές καί ἀνασκαφικές ἐργασίες τοῦ ἀρχιτέκτονα, ἀρχαιολόγου, Ἀκαδημαϊκοῦ καί θεμελιωτοῦ τῆς ἐπιστήμης τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης στήν Ἑλλάδα Ἀναστάσιου Ὁρλάνδου.

Ἀξιοχρέως, λοιπόν, τιμῶντες σήμερα τήν ἐπέτειο αὐτή, εὐχαριστοῦμε τόν Σεβασμιώτατο Ἀδελφό κ. Καλλίνικο, τον τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Παροναξίας ἀξιόθρονο ταγό καί κατά πάντα ἄξιο διάδοχο ἱεραρχῶν ἐπιφανῶν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ ἑπταετίαν ἤδη θεοφιλῶς καί καρποβριθῶς ποιμαίνει τήν λαχοῦσαν αὐτῷ γείτονα

Μητρόπολη και περικοσμεί το σύνθρονο του ιστορικού αυτού σεβάσματος της Ορθοδοξίας, για τήν τιμητική του προς τήν ελάχιστότητά μας πρόσκληση και τόν συγχαίρουμε έγκάρδια για τή διοργάνωση του παρόντος Έπιστημονικού Συνεδρίου, κατά τή διάρκεια τών έργασιών του οποίου επιφανείς και έκλεκτοί όμιλητές θά καταθέσουν ενδιαφέρουσες είσηγήσεις.

Σεβασμιώτατε, αγαπητοί φίλοι,

Ό λαός του Θεού, ό πιστός στά πεπρωμένα του λαός, άφουγκραζόμενος τήν επιμαρτυρία τών αίωνων, τιμᾷ και σέβεται τό πρόσωπο τῆς Θεομήτορος στά άρχέγονα Προσκυνήματά Της, αὐτά πού άντανακλοῦν τήν άδιάλειπτη παρουσία τῆς άγάπης του Θεού προς τόν άνθρωπο, ένῶ συγχρόνως ύπογραμμίζουν κατά τρόπο έξοχο και συναρπαστικό, τήν αιώνια και άσίγαστη νοσταλγία του ανθρώπου, ως δημιουργήματος, προς τόν Θεό, ως Δημιουργό.

Και ή σωτήρια αὐτή νοσταλγία του άληθινοῦ Θεοῦ και ή άδιάλειπτη επίκληση τῆς μεσιτείας τῆς Παναγίας Μητέρας Του, ενεργῶντας προστατευτικά προς τόν άνθρωπο από ψυχοκτόνους Κύκλωπες και έφήμερες Σειρήνες, είναι πού τόν οδηγεί βαθμιαῖα και σταθερά στην πραγματική και μόνιμη χαρά, τήν πάντα νοῦν υπερέχουσαν και πᾶσαν δυσκολίαν υπερβαίνουσαν.

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

IMAGES/NEWS/2015/1EKTOS/119parosSinedrio